

Ansvar i fremtidens sundhedsvæsen - vil vi af med det og kan patienterne tage det?

Nogenlunde sådan lød overskriften, da Hospitalsenheden Horsens den 30. oktober endnu engang inviterede både borgere og fagpersonale til at komme med bud på, hvordan sundhedsvæsenet kan se ud, når patienterne skal være partnere og ikke kun passive modtagere. Og endnu engang var det et arrangement, der – heldigvis – resulterede i flere spørgsmål end svar

Af Dorte Hangst, Midtlab

Cheflæge Jørn Schøler lagde ud med et oplæg, hvor han tegnede ridset af den historiske udvikling fra dengang lægens ord var lov, og det blev fulgt til punkt og prikke og til hans egne erfaringer fra de senere år, hvor patienterne ikke længere blindt følger væsenets bud – og faktisk i nogle tilfælde selv er bedre til selv at følge deres sygdom (følg linket under artiklen for at se et sammenklip af hans oplæg).
- Nu skal I komme med jeres bud på, hvad der skal til for at give patienterne mere ansvar. I må gerne være utidige og gå andre veje! Lød opfordringen efterfølgende fra Kirsten Engholm, da hun gav debatten fri.

Trænet i at spille bestemte roller

- Der er forskel på at bestemme og være partner. For hvad er det patienterne gerne må bestemme? Må de så ryge inde på sygehuset? Bestemmer de så selv, hvad de vil have at spise? Hvis man siger, at patienten bestemmer, så skal man være klar over, hvad det vil sige, mindede Jørgen Schøler om.
- Patienten kan jo for eksempel bestemme at svare på spørgsmålet: "Hvad vil du gerne vide?", og man kunne spørge patienten, hvad vedkommende gerne selv vil bestemme. Det synes jeg er interessant. Man skal også huske, at der er en magtrelation på spil – at borgerne er trænet i at spille rollen som patient i den her magtrelation, kommenterede én.

For lidt eller for meget viden

Et andet sted blev der stillet spørgsmålstejn ved, hvor meget man som patient reelt kan bestemme, når man ikke har den viden, der skal til for at have et alternativ:

- Det er jo ligesom, når jeg går til mekanikeren. Når han siger, at min bil skal have skiftet styrearmen, så jeg ved ikke, hvad det betyder, men jeg har tiltro til, at når han siger det, så er nødvendigt, så er det rigtigt.

Og når der gives meget information, så er det ikke nødvendigvis altid for patientens skyld - og ej heller til patientens bedste, mente én:

- Nogle gange informerer man så meget, fordi det føles som om, man er på den sikre side.

Kan man spørge, hvad vil du gerne vide?

En forældreagtig bekymring

Det faktum, at der er forskel på, hvor meget man kan være med til at bestemme, alt efter hvor svag eller stærk man er som patient, spillede også denne gang en rolle i debatten

- Det er nogle ubehagelige beslutninger der skal tages. Vi skal være opmærksomme på dem – ellers bliver det de stærke, der prioriterer, mindede én om.

- Måske vi skal indføre en post i journalen, der beskriver hvad et er for en patient, vi har med at gøre? Lød et forslag.

At der skal holdningsændringer til både hos personale og patienter for at ansvaret kan flyttes, viste debatten også:

- Hvordan skal vi klæde patienterne på til at tage mere ansvar? Nogle af os føler en vis bekymring og angst ved at give dem mere ansvar. Det er en slags forældreagtig bekymring, som skal ændres.

Link til oplæg:

Cheflæge Jørgen Schøler Kristensen: **Mange patienter er gode til at tage ansvar, men hvad med prioriteringerne?**

<http://vimeo.com/midtlab/review/53676273/3dc719000b>